

Այդ երկու դէպքերը սկիզբ դրին Բագուայ նախկին խաների երեւան գալուստ յանձին Հէյբաթի որդի Դատգեա — Ղուլիի, որ մի հասարակ թուրք էր Բագուայ գաւառի թամանի գիւղից։ Այդ թուրքը գլխաւոր յանցաւորն էր վերոյիշեալ երկու սպանութիւնների մէջ։ Սպանութեան մասնակցեցին նորա երկու գործակից եղբայրները Մահմուտը և Ահմէտը, որոնք թամանիի հարեւան Ամիրջան գիւղիցն էին։

Դերգեա — Ղուլին խիստ երկարահասակ տղամարդ էր հրաշտլի հսկայական արտաքին կերպարանքով և արտասովոր ուժի տէր լինելով, ոչ ոք չէր կարող նորա ախոյանը հանգիստնալ գոտեմարտի ժամանակ։ Ժողովրդի ներկայութեամբ այդ հսկան վորձում էր իւր ոյժը. նա մի քանի անգամ ուղտ է բարձրացրել և իւր ուսերի վրայ ման ածել և մի անգամ էլ այդպիսի վարժութեան ժամանակ տեղահան է արել ուսը, որ և շուտով տեղն են գցել։

Հնդկացու սպանութիւնից յետոյ Դեր — գեա — Ղուլին դարձաւ ժողովրդական անձնաւորութիւն, վայելում էր ընդհանուր յարգանքը և ժողովուրդը միաձայն ընտրեց նորան (1720 թուականների մօտերքը) իրա համար իբրեւ երկրի կառավարիչ՝ տալով նորան իւզբաշի անունը։

Ժողովուրդը կառավարելու խաղաղութեամբ և անձնական պաշտպանութեան ու թշնամիների դէմ մաքառելու համար հարկաւոր էին նիւթական միջոցներ, որ չէր կարող ամբողջովին ձեռք բերել, առանց ժողովրդին ծանրաբեռնելու։

Դորա համար էլ Դերգեա Ղուլի իւզբաշին մտածեց իւր իրաւասութեան տակ առնել հանքային արդիւնաբերութիւնը, որի եկամուտը հասցնում էր Շամխալին։ Իւր գիտաւորութիւնը գլուխ բերելու համար գտաւ մի միջոց, ոչնչացնել Մաշտաղա գիւղում գտնուող Շամխալի հաւատարմատարին և նորա մարդկանց։ Սպանման գործը ինքը իւզբաշին անձամբ չկատարեց, այլ յանձնարարեց իւր վերոյիշեալ երկու եղբայրներին, Մահմուդին և Ահմադին, որոնք մի քանի նշանաւոր քաջերի հետ միասին յանկարծակի յարձակուեցին Շամխալցիների վրայ և ոչնչացրին նոցա։

Երբ Շամխալը իմացաւ իւր մարդկանց հետ պատահած յան-